

Ge inte upp, Amina!

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Amina är en riktigt duktig löpare och hon är på väg att ta guld när det plötsligt hugger till i benet. Amina ramlar och kan inte fortsätta springa. Nu väntar en tid med rehab-övningar. Amina är ändå glad för hennes mamma ska äntligen komma till Sverige. De har inte träffats på två år. Mamma kommer och Amina är lycklig, men allt blir inte som hon hade tänkt sig. "Jag ger upp", tänker Amina. Gör hon det, eller kommer hon igen?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (SV åk 7–9)
- Immigration till Sverige förr och nu. Integration och segregation i samhället. (SH åk 7–9)

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Immigration till Sverige förr och nu. Integration och segregation i samhället. (SH åk 7–9)

FÖRMÅGOR SOM TRÄNAS

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.

FÖRE LÄSNINGEN

Titta på bokens omslag och fundera över bilden och titeln *Ge inte upp, Amina*. Vad händer i bilden? Vad tror du att boken handlar om?

UNDER LÄSNINGEN

I elevmaterialet finns frågor till varje kapitel och frågorna med facit hittar du på sidan 3.

EFTER LÄSNINGEN

Här är några frågor att prata kring.

- Tycker du om boken? Ja: Vad är det som gör att du tycker om den? Nej: Vad är det som gör att du inte tycker om den?
- När man skriver en berättelse måste det hända saker så att läsaren vill fortsätta läsa. Man kan kalla det för bokens dramaturgi. Boken *Ge inte upp, Amina* börjar positivt, men ganska snart händer något dramatiskt. Beskriv bokens händelser och hur författaren får läsaren att vilja läsa vidare.
- Amina har varit ensam i Sverige i två år och under den tiden har hon inte träffat sin mamma. Hur skulle det kännas att vara helt ensam i ett främmande land, där man inte kan språket? Kanske finns det någon i klassen som är eller har varit i samma situation som Amina. Vad kan hen berätta?
- Amina och hennes mamma bär en sjal som döljer deras hår. Ämnet kan vara svårt att diskutera, men på sajten SO-rummet finns en länk till en kort film om olika typer av slöjor och varför man bär dem. Filmen kommer från finska YLE. Klicka här för att komma till SO-rummet.
<http://www.so-rummet.se/content/ska-man-bara-sloja>
- Amina är ett ensamkommande flyktingbarn och just nu (2016) kommer många ensamkommande flyktingbarn till Sverige. UR Skola har en serie program om några ensamkommande flyktingbarn. Klicka här för att komma till sajten.
<http://urskola.se/Produkter/164569-Ensamkommande-flyktingbarn-Reza-Mortaza-och-Hadi#Om-serien>
- I Sverige pratar vi mycket om integration och hur vi ska integrera människor som invandrar till Sverige. Vad betyder integration? Hur har Amina gjort för att bli integrerad?
- Om du skulle tvingas flytta till ett annat land, vad skulle du sakna mest förutom vänner och eventuella familjemedlemmar? Amina nämner bl.a. "den heta luften, den salta vinden, de söta frukterna".

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Här är frågorna på texten med förslag till svar.

1. Laddad

1. Amina är en duktig löpare och boken inleds med en tävling. Hur känner sig Amina inför tävlingen?
Hon är laddad och har aldrig varit så här stark inför en tävling.
2. Amina vill gärna vinna guld, inte bara för egen del. Det finns en annan anledning också. Vilken?
Amina vill visa guldmedaljen för sin mamma som hon inte har träffat på två år. Hennes mamma kommer på fredag.
3. Aminas liv har inte varit så lätt. På vilket sätt?
Först förlorade hon sin bror Ahmed. Han dog i Somalia. Sedan flydde hon med sin mamma till flyktinglägret. Därefter åkte hon helt ensam till ett nytt land.
4. "Det är därför jag klarat mig, tänker Amina." Vad menar hon?
Hon har lärt sig ett nytt språk, fått nya vänner och börjat tävla i friidrott.
5. När Amina är på väg att vinna tävlingen händer något dramatiskt. Vad händer?
Något smäller till i Aminas ben. Hon faller och kan inte fortsätta springa.
6. Vad tror Camilla, tränaren, att det kan vara?
Det kan vara en bristning i muskeln.
7. Vad gör Camilla?
Hon kör Amina till sjukhuset.
8. Varför stänger Camilla av radion i bilen?
I radion pratar de om flyktingar och någon säger att det kommer alldeles för många hit. Nu räcker det.
9. Amina tänker att hon springer som en gepard. Vad är en gepard? Hitta fakta om geparden.
Eget svar.
10. I slutet av kapitlet är Amina arg. Varför är hon det?
Hon är trött på att alltid kämpa, att alltid klara sig själv. Hon tycker att det är orättvist att så mycket hemskt händer henne.

2. En evighet

11. Amina har en bristning i muskeln och måste träna rehab. Vad menas med det, tror du?
Eget svar. Förslag: Amina måste göra en del övningar för att bristningen i muskeln ska läka.
12. När Lina säger att Amina kommer att vara borta i en evighet blir Amina arg. Varför blir hon arg?
Att vara borta från löpningen några månader är ingen evighet. Att vara borta från sin mamma i mer än två år är en evighet.

13. Aminas mamma säger att de ses på fredag "om Gud vill". Amina och hennes mamma är religiösa.

Vilken är deras religion, tror du?

Eget svar.

14. Hur har Aminas mamma fått pengar till flygbiljetten för att resa till Sverige?

Amina har skickat alla pengar från sitt sommarjobb till sin mamma.

3. Flygplatsen

15. Beskriv Aminas känslor när hon träffar sin mamma på flygplatsen.

Allt blir tyst och stilla. Det slutar pirra och benet gör inte ont.

16. Amina tänker på Somalia. Vad tänker hon på då?

Den heta luften, den salta vinden och de söta frukterna.

17. Om du skulle bo i ett annat land, vilka tre saker skulle du tänka på om ditt hemland?

Eget svar.

4. Samma luft

18. Varför kan Amina och hennes mamma inte bo ihop?

Amina bor på ett boende för ungdomar och där får inte mamma bo.

19. Varför heter kapitlet **Samma luft**, tror du?

Eget svar.

20. Lina tror att Amina kan vinna VM. Om man vinner VM, vad är man då?

Om man vinner VM är man världsmästare.

21. Amina har fått ett papper från sjukgymnasten. Vad står det på det papperet?

Där står vilka övningar Amina måste göra för att blir bra.

22. Amina gör ett flygplan av papperet med övningar och kastar ut det genom fönstret. Varför gör hon det?

Hon vill inte springa mer, inte tävla.

5. Träning

23. Amina och hennes mamma äter svensk mat. Vad äter de? Vad tycker mamma om maten?

De äter köttbullar med mos och lingonsylt. Aminas mamma tycker inte om lingonsylten.

24. Amina måste hjälpa sin mamma väldigt mycket. Hon måste vara tre olika personer. Vilka tre personer?

Hon måste vara lärare, tolk och kontaktperson.

6. Prat och tjat

25. Nu har det gått tre veckor. Vad har hänt under den tiden?
Amina har hjälpt mamma att ordna personnummer, ID-kort och bankkort. Mamma studerar svenska och gör praktik i köket på en förskola.
26. Amina trodde att allt skulle bli bra när mamma kom, men hur känner hon sig nu?
Amina är väldigt trött och hon måste kämpa för sin mamma hela tiden.
27. Tränaren Camilla frågar Amina varför hon inte vill fortsätta springa. Vad svarar Amina?
Amina säger att hon inte vill och att hon måste hjälpa sin mamma.
28. Camilla säger till Amina: "Du behöver inte mig. Men klubben behöver dig!" Vad menar hon med det, tror du?
Eget svar.

7. Camillas idé

29. Vad visar bilden på sidan 50? Vilka är de tre personerna? Vad gör de?
Bilden visar Aminas mamma, Amina och Camilla. Camilla lagar en gryta och Aminas mamma håller i en krydda som gör att grytan smakar bättre.
30. Kapitlet heter *Camillas idé*. Vad är Camillas idé?
Camillas mamma ska flytta till ett äldreboende så Amina och hennes mamma kan flytta in i mammas lägenhet

8. På banan igen

31. "Det här har hon drömt om många gånger." Vad är det Amina har drömt om?
Hon har drömt om att få visa sin mamma hur snabb hon är.
32. Aminas mamma kommer in i omklädningsrummet med mat, sambusa. Vad är sambusa?
Fyllda degknyten, som små piroger.
33. Mamma står helt stilla och ser upp mot himlen och snön som faller. Varför tror du att hon gör det?
Eget svar.
34. Sista kapitlet heter *På banan igen*. Vad innebär det, tycker du?
Eget svar.

Fakta om Somalia

Fakta hämtade från Utrikespolitiska Institutets landguiden.se. Klicka på "Alla kapitel".

1. Börja med att titta på en karta. I vilken världsdel ligger Somalia?
Afrika
2. Var ligger det? I öster? I väster? etc. Vilka länder gränsar till Somalia?
Öster. Gränsar till Etiopien, Kenya och Djibouti.
3. Hur många invånare finns det i Somalia?
10,8 miljoner
4. Vad heter huvudstaden? Hur många invånare har huvudstaden?
Mogadishu. 2 miljoner.
5. Hurdant är klimatet?
Varma dagar och kalla nätter. Medeltemperaturen i Mogadishu är 28 grader i mars och 25 i augusti.
6. Vilken religion är den vanligaste?
De flesta är sunnimuslimer.
7. Är Somalia en demokrati? Hur kan man se det?
Nej. De har inga allmänna val.